

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-06-29
Besvaras senast
2026-08-11

Till försvarsminister Pål Jonson (M)

2025/26:582 Tillträde till säkerhetskänsliga anläggningar

Under senare tid har uppgifter framkommit om förekomst av illegal eller oregistrerad arbetskraft vid säkerhetskänsliga anläggningar i Sverige, däribland energianläggningar och större industriella knutpunkter med direkt betydelse för krisberedskap, försörjningsförmåga och totalförsvaret.

I ett säkerhetspolitiskt läge som fortsatt är allvarligt, där Säkerhetspolisen återkommande varnar för spionage, sabotage och andra former av hybridpåverkan, aktualiserar dessa uppgifter frågor om statens kontroll över vilka individer som ges tillträde till skyddsvärd verksamhet.

Förekomsten av arbetskraft utan erforderliga tillstånd eller korrekt registrering i säkerhetskänsliga miljöer innebär risker på flera plan. Det handlar dels om bristande kontroll och identifierbarhet, dels om att oseriösa eller oöverskådliga entreprenadkedjor kan skapa sårbarheter som faller utanför befintliga säkerhetsskyddsåtgärder.

Avsaknad av fullgod kontroll kan i praktiken innebära att personer utan genomförd säkerhetsprövning ges tillträde till verksamheter där de kan få insyn i eller påverka kritiska funktioner. Detta skapar potentiella öppningar för sabotage, underrättelseinhämtning, otillbörlig påverkan eller kartläggning av samhällsviktig infrastruktur.

Mot bakgrund av ambitionen att stärka totalförsvaret och den nationella motståndskraften framstår sådana brister som särskilt allvarliga. Det är avgörande att staten har en samlad lägesbild, fungerande kontrollmekanismer och en förmåga att upptäcka och åtgärda systematiska sårbarheter.

Mot denna bakgrund vill jag fråga försvarsminister Pål Jonson:

1. Hur bedömer ministern och regeringen de säkerhets- och försvarspolitiska riskerna med att illegal eller oregistrerad arbetskraft förekommer i eller i anslutning till säkerhetskänsliga anläggningar?
2. Har ministern och regeringen en samlad nationell lägesbild av förekomsten av otillåten eller okontrollerad arbetskraft inom skyddsvärd verksamhet, och om ja, vad visar den?

3. Anser ministern och regeringen att nuvarande säkerhetsknydd och tillsyn är tillräckliga, särskilt i komplexa entreprenad- och underleverantörsled, för att säkerställa kontroll över vilka individer som får tillträde till dessa miljöer?
4. Vilka konkreta åtgärder avser ministern och regeringen att vidta för att motverka att entreprenadkedjor utnyttjas för att kringgå krav på säkerhetsprövning eller möjliggöra infiltration av verksamheter av betydelse för totalförsvaret?
5. Avser ministern och regeringen att skärpa kraven på kontroll, uppföljning och ansvar för beställare och verksamhetsutövare inom exempelvis energisektorn, transportinfrastruktur och industrikritiska noder?
6. Hur säkerställer ministern och regeringen att upptäckta fall inte enbart hanteras som arbetsrättsliga eller migrationsrelaterade avvikelser, utan också analyseras ur ett säkerhetshotsperspektiv och bidrar till en sammanhållen nationell hot- och sårbarhetsbild?

.....

Hanna Westerén (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann